

30. Aprili 2026

UPA2026/43

Uunga siunnersuut: Danskisut innuttaassuseqarneq pillugu inatsisip Kalaallit Nunaanni atuutilersinneqarnerat pillugu Namminersorlutik Oqartussat peqquneqarnissaannut akuerissagaat pillugu Inatsisartut aalajangiinerat.

(Isumaginninnermut, Suliffeqarnermut, Ilaqutariinnut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoq)

Siumup Naalakkersuisunut Kalaallit Nunaanni danskisut innuttaassuseq pillugu inatsimmut allannguutit atuutilersinneqarnissaannut nalunaarutissatut missingiutip suliarineqarnera ilisimatitsissutigaa. Innuttaassuseq pillugu apeqqut tunngaviuvoq, tassami taanna inatsisitigut pisinnaatitaaffiit kisimik pineqanngillat, aammali ataatsimoornermut, kinaassutsimut inuiaqatigiillu ataqatigiinnerannut tunngalluni.

Siumumiit pingaaruteqarpoq erseqqissassallugu, Kalaallit Nunaat immikkut ittunik atugassaartoq, tamannalu Danmarkimi inatsisiliorneqartuni tamatigut ersersinneqartanngilaq. Naak tunngavilersuutigineqarsinnaagaluartoq innuttaassuseq pillugu malittarisassat aallaavittut naalagaaffeqatigiinnermi tamakkerlugu assigiissasut, tamanna Kalaallit Nunaanni pissutsinut pisariaqartitanullu akerliusumik pisoqassanngilaq.

Siumup maluginiarpaa missingiut annertuumik danskisut kalaallisut inatsisiliornermik assigiissarinissamut siunnersuuteqartoq. Tamanna ilaanni naleqquttuusinnaavoq, kisianni peqatigisaanik isumaqarpugut Kalaallit Nunaat annertunerusumik sunniuteqarnissaq pisariaqartikkaa malittarisassat qanoq aalajangersarneqassanersut aammalu atorneqassanersut pillugit nunatsinni.

Isumaqarpugut pitsaasuusooq missingiummi kalaallit pissusaat eqqarsaatigineqarsimmamata, assersuutigalugu piunnaasaqatit ilaat – soorlu tunngaviummik inatsisip nalliuttorsiorneqartarneri aamma innuttaassutsimik misilitsinnerit – Kalaallit Nunaanni atuutilersinneqarnissaat siunnersuutigineqanngimmat. Tamanna alloriarneruvoq pingaaruteqartoq inuiaqatigiittut immikkut ittunik ilusilersugaasimanerput, oqaatsitigut atugassarititaasut aammalu nunap annertussusianut tunngatillugu unammilligassat akuerineqarnissaannut.

Piunnaasaqatit sukaterneqarnissaat eqqarsaatigalugu, ilanngullugit innuttaassutsimik arsaarinnissinnaaneq, Siumup erseqqissarpaa inatsisitigut illersorneqarnissaq aammalu naapertuutitsineq pingaarnarpaatut inissisimasariaqartut. Innuttaassuseq tassaavoq pisinnaatitaaffik tunngaviusooq, tassanilu allannguinerit aatsaat pissusaapput erseqqissumik aamma naapertuilluartumik sinaakkutaqartillugit.

Siumup aamma erseqqissaatigissavaa innuttaassuseq pillugu ineriartortitsineq Kalaallit Nunaata siunissamut politikikkut anguniagaasa eqqarsaatigalugit isigineqartariaqartoq. Namminersorneq annertusarneqassappat pisariaqarpoq aamma tunngaviummik immikkoortuni soorlu innuttaassuseq pillugu annertunerusumik sunniuteqarnissarput.

Siumut aamma isumaqarpoq, danskisut innuttaassuseqalerniarluni misilitsinnerit imarisamikkut nunatsinni pissutsinut naleqqussarneqarnissaat pingaaruteqartoq.

Innuttaassutsimik misilitsinnerit ullumikkut annertunerusumik danmarkimi pissutsinik tunngaveqarput, kisianni Siumumit isumaqarpugut tamanna allanngortinneqartariaqartoq, taamaalilluni aamma nunatsinni kulturi, oqaluttuarisaanerput, oqaatsivut aammalu inuiaqatigiittut ilisarnaatigut ilanngunneqassallutik.

Ullutsinni nunarput nunarsuarmi annertunerusumik sammineqalerpoq, aammalu Danmarkip naalagaaffeqatigiinnermi attassiinnarusunnera ersarinnerulersimalluni.

Taamaattumik Siumumit, taamatut ataqatigiinneq ingerlaqqissappat, taava aamma nunatsinni naleqartitavut, kulturerput aammalu oqaatsivut ilanngunneqartariaqartut pingaaruteqartoq isumaqarpugut.

Tamanna oqimaaqatigiinnerusumik suleqatigiinnermut aammalu ataqqeqatigiinnermut aqqutissiuusaaq.

Naggasiullugu Siumut isumaqarpoq suliaq una takutikkaa Kalaallit Nunaata Danmarkillu akornanni oqaloqatigiinnerup naligiinnerusumik ingerlanneqartariaqarneranik pisariaqartitsisoq. Siunissami taama pingaaruteqartigisunik allannguutit annertunerusumik aallaaveqartariaqarput Kalaallit Nunaanni pingaarnersiutinert aammalu qanittumik suleqatigiinnermi kalaallit nunaanni oqartussaasut Inatsisartullu partiivi peqataatinneqarlutik.